

SIVISTYSPALVELUT

Sivistyslautakunta

Sivistyspalvelut

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Sivistyspalveluihin kuuluu kunnan sivistystoimesta aiheutuvista hallinnollisista toiminnoista ja kustannuksista huolehtiminen: osa sivistysjohtajan palkasta (40 %) sekä lautakunnasta aiheutuvat kustannukset.

Nykytilan kuvaus

Kunnassa on sivistysjohtaja ja sivistyslautakunta. Sivistysjohtaja vastaa sivistystoimesta: perusopetus ja lukio, varhaiskasvatus, vapaa sivistys ja vapaa-aikapalvelut. Sivistyslautakunta kokoontuu keskimäärin 8 - 10 kertaa vuodessa.

Toiminnalliset muutokset

Kunnan ja hyvinvointialueen välisten yhdyspintojen selkeyttäminen. Hankkeisiin liittyvien kustannusten ja työskentelyn selkeyttäminen. Sivistystoimen sisäisen yhteistyön tiivistäminen.

Toiminnan painopistealueet 2025 - 2027

Yhteiset tavoitteet, palautteet ja itsearviointi ja työhyvinvointi

Sivistyspalvelut -tulosalueen sitovat tavoitteet

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari
Yhdessä tekeminen	Huolehdimme henkilöstön viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista	Työnkuvien ja vastuiden selkeyttäminen ja yhteistyön vahvistaminen	2025–2026	Kirjatut työnkuvat Säännölliset kokoukset

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-39 128	-39 097	-41 745		
Toimintakate	-39 128	-39 097	-41 745		

Vapaa sivistystyö

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus

Vapaan sivistystyön tulosalueen tehtävänä on ennaltaehkäisevä hyvinvointityö, jolla ylläpidetään ja edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta. Tulosalueen palvelut tukevat yhteisöllisyyden muodostumista ja luovat edellytyksiä monipuoliselle kansalaistoiminnalle, sekä antavat mahdollisuuksia omaehtoiseen ja elinikäiseen oppimiseen, tiedon saantiin ja osaamisen kehittämiseen.

Kansalaisopisto

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Kansalaisopisto on merkittävä kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjä, joka tarjoaa kunnan alueella mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja harrastamiselle. Opiskelu kansalaisopistossa on tutkintoon johtamatonta ja tähtää opiskelijan monipuoliseen kehittymiseen, elinikäiseen oppimiseen, hyvinvointiin ja kansalaisaktiivisuuteen.

Simpelejärven opisto tarjoaa yli kuntarajojen ammatillista täydennyskoulutusta, erikikäisille harrastusmahdollisuuksia, hyvinvointia lisääviä tekijöitä, lyhyt-, erikoiskursseja sekä pitkäkestoista kurssitoimintaa sekä on osaltaan mukana molempien kuntien kulttuurielämässä.

Nykytilan kuvaus

Opiston toimintaa hallinnoi Parikkalan kunta. Päätoiminen opistosihteri vastaa operatiivisen tason opetusjärjestelyistä, tiedottamisesta ja asiakaspalvelusta. Päätoiminen koulutussuunnittelija vastaa kurssien suunnittelusta ja toiminnan kehittämisestä yhdessä rehtorin kanssa. Koulutussuunnittelija tekee operatiivisen tason työtä, verkosto- ja sidosryhmätyötä, tiedottaa sekä markkinoi. Opiston toimintaa seuraa ja ohjaa neuvottelukunta, johon kuuluu edustajia sekä Parikkalasta että Rautjärveltä.

Toiminnalliset muutokset

Suunnittelutyö Simpelejärven opiston ja Ruokolahden kansalaisopiston kanssa jatkuu. Nykyisellään jatkaminen tarkoittaa etenkin pitkäkestoisten ja useampivuotisten harrastekurssien läpikäyntiä ja kurssitarjonnan uudistamista asiakaspalautteen ja osallistumismäärien perusteella.

Toiminnan painopistealueet 2025–2027

Yhdessä tekemistä	Pidämme Parikkalan vireänä	Edistämme palvelujen tuottamista yhteistyössä yritysten, kolmannen sektorin sekä eri yhteisöjen kanssa ja tuemme erilaisen harrastustoiminnan kehittämistä avustamalla kolmannen sektorin toimimista.	Kevät 2025 Kesä 2025 ja Syksy2025	Kurssien ja osallistujien määrä
		Edistämme vapaa-ajanasukkaiden mahdollisuuksia työskennellä ja asua kunnassa.		Kurssien osallistujamäärä

Kirjastopalvelut

Tilivelvollinen: Kirjastonjohtaja

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Kirjastopalvelut tukevat kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden ja muiden kirjastonkäyttäjien tiedonsaantia, osaamista, hyvinvointia ja viihtymistä elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti.

Nykytilan kuvaus

Parikkalassa on pääkirjasto sekä Saaren ja Uukuniemen lähikirjastot. Vuonna 2024 henkilöstöä on 4,7 henkilötyövuotta, mutta yhden työntekijän eläköityessä vuoden lopussa paikkaa ei enää täytetä. Henkilöstön määrä vuonna 2025 on 4,0 henkilötyövuotta. Asiakkaiden käyttöön hankitaan ajantasaista, laadukasta ja monipuolista aineistoa. Heili-kimpan maksuton varausjärjestelmä ja kirjastojen väliset kuljetukset mahdollistavat erittäin laajan aineistotarjonnan asiakkaille.

Toiminnalliset muutokset

Omatoimilaitteisto saatiin käyttöön keväällä 2022 kaikissa kolmessa kirjastossa, ja se on osoittautunut hyväksi ja toimivaksi järjestelmäksi. Lähivuosina ei ole suunnitteilla toiminnallisia muutoksia.

Toiminnan painopistealueet 2025–2027

Keskitytään lasten ja nuorten lukuharrastuksen edistämiseen satutuntien, kirjavinkkausten ja kirjallisuuteen liittyvien pakopelitulaisuuksien kautta.

Vapaa-aikapalvelut

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on järjestää liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluja kuntalaisille.

Nykytilan kuvaus

Nuorisopalvelut

Nuorisotoimi järjestää monipuolista vapaa-ajan toimintaa, mm. nuokkari -iltoja koko kunnan alueella (Kirnussa, Myllyssä ja Nuotassa), retkiä, harrastekokeiluja, leirejä, kerhoja ja nuorisotapahtumia. Kansainvälinen nuorisotyö on noussut tärkeäksi osaksi nuorisotoimintaa toteutettujen Erasmus+ -hankkeiden myötä. Nuorisotyö näkyy myös osana koulun arkea. Teemme yhteistyötä mm. retkien ja tapahtumien järjestelyissä ja toteutuksessa, pidämme erilaisia ryhmäytyksiä luokille, sekä järjestämme mm. välituntitoimintaa ja välkkäkahveja, tukioppilaskoulutuksia ja tutortoimintaa.

Kunnassa toimii nuorisotyöntekijä, etsivä nuorisotyöntekijä sekä määräaikaisena hankerahoitteinen koulunuorisotyöntekijä vuoden 2024 loppuun saakka. Yhteistyötä tehdään muiden lähialueen nuorisotoimintaa järjestävien tahojen kanssa esim. Parikkalan seurakunnan nuoriso-, lapsi- ja perhetyön, Rautjärven nuorisotoimen, Parikkalan MLL:n ja Leader Kärki ry:n kanssa.

Nuorisotoimi koordinoi nuorten kesätyöllistämistä ja tarjoaa harjoittelupaikkoja alan opiskelijoille. Lisäksi nuorisotoimi koordinoi ja järjestää perhekahvilatoimintaa yhdistysten ja seurakunnan kanssa, sekä tarjoaa nuorisotiloja eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvointia tukevaan toimintaan, kuten Arjen Olohuoneeseen ja Lapsiparkille. Nuorisotoimi osallistuu myös HSM- kerhotoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkun hankerahoituksen avulla järjestetään kulttuurikokemuksia lapsille ja nuorille.

Nuorisotoimen alaisena toimii Parikkalan nuorten toimikunta, jonka tehtävänä on vaikuttaa lasten ja nuorten asioihin koko kunnan alueella.

Toiminnalliset muutokset

Henkilöstöresurssiin tulee muutos koulunuorisotyöntekijän hankerahoituksen päättyessä. Mahdollisuuksien mukaan haetaan tälle uutta rahoitusta. Nuorisotyöntekijä työskentelee koululla nykyistä enemmän resurssien sallimissa rajoissa. Etsivän työntekijän työnkuvaan on kaavailtu lisättäväksi Etelä-Karjalan mallin koordinointi toukokuusta 2025 alkaen.

Pohjoispään nuorisotilojen osalta voi tulla joitain muutoksia aukioloihin ja tilajärjestelyihin.

Parikkalan nuorten toimikunta valmistelee uuden nuorisovaltuuston aloittamista vuoden 2025 aikana.

Toiminnan painopistealueet 2025–2027

Tarjotaan monipuolisia nuorisopalveluja ja tuetaan nuorten harrastusmahdollisuuksia koko kunnan alueella. Viedään nuorisotyötä aktiivisesti koulun arkeen.

Osallistamalla Etelä-Karjalan malliin halutaan tukea perheiden kasvatustyötä ja lisätä lasten ja nuorten hyvinvointia alueella. Uuden nuorisovaltuuston kautta parannetaan nuorten vaikuttamismahdollisuuksia ja osallistetaan nuoria aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi.

Vuodelle 2026 suunnitellaan uutta kansainvälistä nuorisotyön hanketta. Hankkeen valmistelu aloitetaan syksyllä -25.

Vapaa sivistystyö -tulosalueen sitovat tavoitteet

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari
Palveluista hyvinvointia	Panostamme lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointiin	Nuorten vapaa-ajantoiminnan järjestäminen (nuokkarit, leirit, retket, tapahtumat yms.)	2025-2027	Osallistujamäärät ja järjestetyt tapahtumat
		Nuorten harrastamisen tukeminen (HSM-kerhot, AVIn kerhorahoitus...)	2025	järjestettyjen kerhojen määrä, kerhojen osallistujamäärät, yhdistyksille kerhotoiminnan järjestämiseen myönnetyt avustukset
		Toimimme aktiivisesti perheiden hyvinvoinnin puolesta ja edistämme perheiden juurtumista Parikkalaan.	2025	Mittarina lasten ja perheiden tukemiseksi järjestettyjen toimintojen (Lapsiparkki, Perhekahvila, tapahtumat jne...) määrä, kävijämäärät, asiakaskyselyt
		Etelä-Karjalan malliin osallistuminen	alkaa toukokuu 2025	Uuden toimintamallin käynnistäminen
		Nuorisovaltuuston perustaminen	2025	Toiminnan käynnistyminen
		Uusi kv-hanke	syksy 2025–2027	Hankkeen toteutuminen, nuorten sitoutuminen, loppupalaute

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK: T)		Seuranta
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari
Yhdessä tekemistä	Pidämme Parikkalan vireänä	Edistämme palvelujen tuottamista yhteistyössä yritysten, kolmannen sektorin sekä eri yhteisöjen kanssa ja tuemme erilaisen harrastustoiminnan kehittämistä avustamalla kolmannen sektorin toimimista	2025	Säännölliset tapaamiset yhdistysten kanssa, yhteiset suunnitelmat kyläyhdistysten ja muiden yhdistysten kanssa. Tuodaan yhdistysten tarjoamat palvelut näkyväksi sekä kuntalaisille että kesäasukkaille.
		Edistämme vapaa-ajanasukkaiden mahdollisuuksia työskennellä ja asua kunnassa		ETÄ-piste, osajaverstas harrastusmahdollisuudet, hyvä tiedottaminen (infopaketti)
Palveluista hyvinvointia	Kehitämme palveluita ja luomme uusia toimintatapoja	Etsimme uusia ja joustavia ratkaisuja yhdessä asukkaiden, yritysten ja yhdistysten kanssa sekä huolehdimme, että Parikkalassa on monipuoliset, laadukkaat ja kehittyvät hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palvelut.	2025	Kansalaisopiston opiskelijamäärän nostaminen Pyrimme yhdessä kirjastonkäyttäjien kanssa kehittämään kirjaston palveluja. Mittareina ovat lainaus- ja kävijämäärät, aukiolotunnit palvelu- ja omatoimiaikana sekä henkilökunnan koulutukseen käytetyt tunnit.
	Panostamme lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointiin	Panostamme lasten ja nuorten hyvinvointiin sekä koulutukseen ja edistämme perheiden juurtumista Parikkalaan.	2025	Kirjaston kirjavinkkaus. Kaikki luokka-asteet saavat kirjavinkkauksen.
		Perheille suunnatut liikuntatapahtumat ja kilpailut	2025	Osallistujamäärät

Toiminnan tunnusluvut

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
kulttuuritilaisuudet	22	25	25		
nuorisotilaisuudet	210	170	180		
kävijöitä nuorisotilaisuuksissa	3604	2500	2600		
liikuntatilaisuudet	324	400	300		
liikuntakerrat	8900	9000	10 000		
kansalaisopiston opetustunnit	4397	4000	5000		
kansalaisopiston opiskelijamäärä	900	900	1000		
netto €/ opetustunnit	59,93	64,90	63,90		
netto €/ opiskelija	292,77	288,44	319,51		
kirjaston lainausmäärä/as.	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0

Hankkeet 2025–2027

Hankkeen nimi ja sisältö	Hankkeen rahoittajat, hallinnoija ja tavoitteet	Aikataulu	Kokonaisbudjetti €/vuosi	Kunnan osuus € / %
Koulun kerhotoiminnan tukeminen ja kehittäminen (4101)	Aluehallintovirasto	1.6.2026-31.12.2025		
Päiväleiritoiminta 1.4.2024-31.5.2025 (4187)	Aluehallintovirasto, päiväleiritoiminta Parikkalassa 2024 kesällä.	Kesäkuu 2024	5556 €	10 %
Nuorisovaihto Feel the heat of Sauna 4185	Erasmus	1.5.2024 – 31.5.2025		
Parikkalan nuorten harrastamisen malli	Aluehallintovirasto	1.5.2024-31.7.2025		
Pikkupiika pakenee	Aluehallintovirasto	1.4.2024 – 31.3.2025	6000 €	20 %

PlanB-hanke 4191	yhteistyöhanke Lab	1.10.2023- 30.6.2026	45 000	

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	194 168	140 500	133 640		
Toimintakulut	-1 188 454	-1 117 972	-1 289 989		
Toimintakate	-994 286	-977 472	-1 156 349		

Ympäristöä säästävät toimenpiteet

Kestävän kehityksen periaatteet

Sivistyspalvelut

Sivistyslautakunta toteuttaa ympäristöä säästävinä toimenpiteinä:

- 1) Tärkeimpänä on kestävän elämäntavan opetus, oppiminen, oma osallistuminen.
- 2) Vähennetään kulutusta, ei hankita turhia tuotteita.
- 3) Energiansäästöön liittyvät toimenpiteet
  - tarpeeton sähkön kulutus
  - ulko-ovien kiinnittäminen
  - lämpötilojen pitäminen sovitulla tasolla
  - vedenkulutuksen vähentäminen
- 4) Ilmoitetaan kiinteistön korjaustarpeet viipymättä.
- 5) Huolehditaan siisteydestä yhteisvastuullisesti.
- 6) Hankitaan pitkäkestoisia laitteita ja huolehditaan tarvittavista huolloista.
- 7) Vältetään pienpakkauksia ja yksittäisiä hankintoja.
- 8) Paperit ja jätteet lajitellaan toimistoissa ja eri yksiköissä.
- 9) Tulostetaan ja kopioidaan kaksipuoleisina aina kun se on mahdollista.
- 10) Kirjolan koulu käyttää kankaisia käsipyyheautomaatteja.
- 11) Kierrätysmateriaalien käyttö askartelussa ja käsitoissa.